

Omslag naar duurzame energie raakt huishoudens in portemonnee

Het is de derde waarschuwing in korte tijd: de energierekening gaat volgend jaar hard oplopen. Nederlandse huishoudens zullen steeds meer moeten betalen om de omslag naar schone energie te bekostigen.

Dinsdag was het vergelijkingsite [Gaslicht.com](https://www.gaslicht.com), dat met berekeningen kwam. Daaruit blijkt dat een gemiddeld huishouden volgend jaar bijna €190 meer moet betalen aan gas en elektra dan in 2017. Naast forse belastingverhogingen en stijgende kosten voor het beheer van het net worden gas en licht zelf ook duurder.

‘Ongeveer 60% van de energierekening bestaat straks uit netbeheerkosten, belastingen en btw. Daar hebben we geen invloed op’, concludeert [Gaslicht.com](https://www.gaslicht.com), het bedrijf van ondernemer Ben Woldring. De website vraagt zich zelfs af of de energierekening 'niet onbetaalbaar wordt'.

‘Ongeveer 60% van de energierekening bestaat straks uit netbeheerkosten, belastingen en btw. Daar hebben we geen invloed op.’ • [Gaslicht.com](https://www.gaslicht.com)

Subsidies

De energierekening stijgt omdat de burgers de omslag naar schone energie moeten betalen, de zogeheten energietransitie: via de belastingen financiert de maatschappij uiteindelijk de windparken en zonneweides. De Subsidie Duurzame Energieopwekking (SDE+) kwam in 2015 uit op €3,5 mrd. Vorig jaar was dat €8 mrd, voor dit jaar is het budget vastgesteld op €12 mrd.

Nu is het budget van SDE+ zeker niet hetzelfde als de uit te keren subsidies, maar

de trend is onmiskenbaar: die gaat omhoog.

Daarbij spiegelt Nederland zich graag aan Duitsland. Dat land is een voorloper op het gebied van groene energie. Maar ook daar is de betaalbaarheid van de 'Energiewende' een steeds heikeler thema. De voorbije vijf jaar is bij meer dan 300.000 mensen in Duitsland hun gas en elektra al afgesloten. Reden: de rekening was zo hoog dat veel huishoudens die niet meer konden betalen. Vandaar ook de vrees van Ben Woldring dat de energierekening 'onbetaalbaar wordt'.

Luchterduinen, een windpark voor de Nederlandse kust. De kosten van windparken op zee dalen hard, maar dit park kreeg nog subsidie. Foto: Yves Herman/Reuters

Draagkracht

Eerder dit jaar concludeerde CE Delft, in een onderzoek in opdracht van actiegroep Milieudefensie, dat de Nederlandse situatie veel raakvlakken heeft met die van Duitsland. Ook hier betalen de laagste inkomens verhoudingsgewijs het meeste aan 'klimaatbeleid'. Anders gezegd: de hogere energierekening omdat de subsidies daarmee moeten worden bekostigd, raken mensen met een klein inkomen het hardst.

'Als die kosten in de toekomst ook verdeeld worden volgens de huidige systematiek van het klimaatbeleid, dan zal een huishouden met een laag inkomen meer dan 17% van het besteedbaar inkomen kwijt zijn aan kosten voor het klimaatbeleid', stelde het onderzoeksbureau. 'Een dergelijke last lijkt nauwelijks te dragen voor huishoudens met een laag inkomen.'

'Een huishouden met een laag inkomen meer dan 17% van het besteedbaar inkomen kwijt zijn aan kosten voor het klimaatbeleid.' CE Delft

Maar voorlopig zullen de kosten alleen maar oplopen. Halverwege oktober al, kort na het regeerakkoord, meldde [Pricewise.nl](#) al dat de energierekening na 2018 zo'n €150 zal stijgen. Dat komt doordat er een verschuiving is in de energiebelasting, stelde de vergelijkingswebsite. 'Huishoudens gaan dus meer betalen, en krijgen minder terug.'

Industrie

Dat beeld werd bekrachtigd door de Vereniging Eigen Huis (VEH). Volgens [berekeningen](#) van deze belangenvereniging, gepubliceerd eind november, zal een gemiddeld huishouden tussen 2018 en 2021 zo'n €260 meer betalen aan energie.

De belangenclub voor huizenbezitters vindt dat consumenten onevenredig veel betalen voor de verduurzaming van Nederland. 'De lastenverhoging komt vooral terecht bij huishoudens, terwijl de industrie juist lagere belastingen betaalt en profiteert van hogere subsidies.'

De remedie? Uiteindelijk zijn de verhogingen niet te stoppen. Al heeft de consument wel keuze. 'Gelukkig scheelt overstappen nog altijd honderden euro's', stelt [Gaslicht.com](#). Afgelopen jaar is meer dan een miljoen mensen overgestapt van energieleverancier.

Allemaal overstappen

De oplossing? Kosten zullen blijven stijgen. Maar overstappen loont. Dat scheelt vaak honderden euro's. Afgelopen jaar is meer dan een miljoen mensen overgestapt van energieleverancier.
